

OBČINA BRDA

Trg 25. maja 2, 5212 Dobrovo v Brdih, tel.: +386 (0)5 335 10 30, fax: +386 (0)5 335 10 39, e-pošta: info@obcina-brda.si

Štab za civilno zaščito

NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POTRESU

	ORGAN	DATUM	PODPIS
IZDELAL	Članica štaba CZ – Sanja Bužinel	januar 2016	
ODOBRIL	Poveljnik CZ – Andrej Colja	januar 2016	
SPREJEL	Župan - Franc Mužič	januar 2016	

Številka: 846-03/2015-18

VSEBINA

1	UTEMELJITEV	4
1.1	Uvod.....	4
1.2	Splošno o potresih	4
1.3	Potresna nevarnost.....	4
1.4	Potresna ogroženost občine Brda	6
1.5	Verjetnost nastanka verižne nesreče	7
1.6	Ukrepi za zmanjšanje posledic potresa	7
2	OBSEG NAČRTOVANJA	9
2.1	Temeljne ravni načrtovanja	9
2.2	Načela zaščite, reševanja in pomoči.....	10
3	KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB POTRESU	11
3.1	Temeljne podmene načrta	11
3.2	Zamisel izvedbe zaščite in reševanja	12
3.2.1	Koncept odziva ob potresu.....	12
3.3	Uporaba načrta	13
4	POTREBNE SILE IN SREDSTVA TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI	14
4.1	Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz občinske pristojnosti 14	
4.1.1	Občinski organi	14
4.1.2	Sile za zaščito, reševanje in pomoč	14
4.1.3	Občinska komisija	15
4.2	Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta.....	15
4.3	Predvidena finančna sredstva	15
5	ORGANIZACIJA IN IZVEDBA OPAZOVANJA, OBVEŠČANJA IN ALARMIRANJA.....	16
5.1	Opazovanje potresne dejavnosti	16
5.2	Obveščanje o potresu	16
5.2.1	Obveščanje pristojnih organov in služb	17
5.2.2	Obveščanje prebivalstva o stanju na prizadetem območju	18
5.2.3	Obveščanje širše javnosti	19
5.2.4	Alarmiranje prebivalstva	19
6	AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	20
6.1	Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb	20
6.2	Aktiviranje sil za zaščito, reševanje in pomoč	21
6.3	Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstev.....	22

7	UPRAVLJANJE IN VODENJE	23
7.1	Organi in njihove naloge.....	23
7.2	Operativno vodenje	24
7.3	Organizacija zvez.....	25
7.3.1	Podsystem osebnega klica	25
8	UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	26
8.1	Zaščitni ukrepi.....	26
8.1.1	Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi	26
8.1.2	Evakuacija	27
8.1.3	Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev	27
8.1.4	Radiološka, kemijska in biološka zaščita	27
8.1.5	Zaščita kulturne dediščine.....	28
8.2	Naloge zaščite, reševanja in pomoči	28
8.2.1	Prva pomoč in nujna medicinska pomoč	28
8.2.2	Identifikacija mrtvih	29
8.2.3	Prva veterinarska pomoč.....	29
8.2.4	Reševanje iz ruševin	30
8.2.5	Gašenje in reševanje ob požarih	30
8.2.6	Iskanje pogrešanih oseb	31
8.2.7	Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje	31
9	OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA.....	32
9.1	Osebna in vzajemna zaščita	32
10	OCENJEVANJE ŠKODE	33
11	RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	34
11.1	Razlaga pojmov	34
11.2	Razlaga okrajšav	35
12	SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	36
12.1	Skupne priloge	36
12.2	Skupni dodatki.....	36

1 UTEMELJITEV

1.1 Uvod

Načrt zaščite in reševanja ob potresu, verzija 2.0 je nadgradnja Načrta zaščite in reševanja v primeru potresa, verzija 1.0, ki je bil izdelan leta 2009.

Načrt zaščite in reševanja ob potresu na območju občine Brda je izdelan na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS, št.51/06- UPB1 in 97/10) v skladu z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. l. RS, št 24/12), Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09 in 23/11) in temelji na Oceni ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami v občini Brda z dne 13.01.2009 s popravki iz leta 2015.

Občinski načrt zaščite in reševanje ob potresu je izdelan v skladu z regijskim načrtom ZIR št. 8420-5/2015-DGZR z dne 30.01.2015.

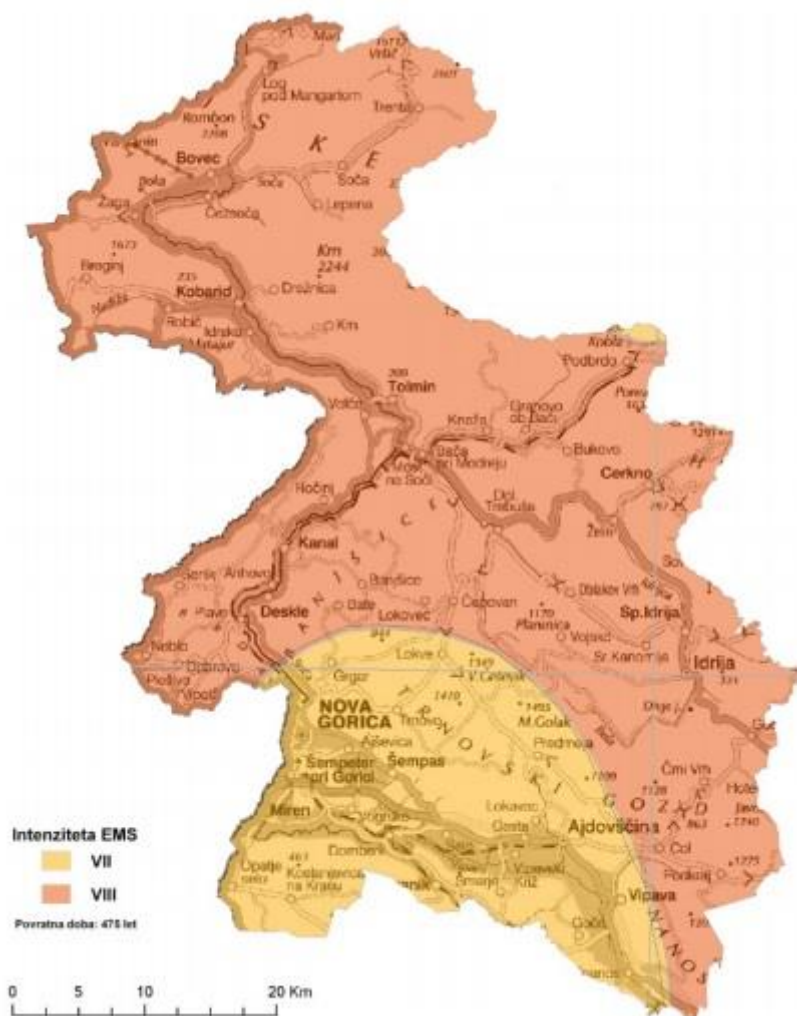
1.2 Splošno o potresih

Potres je naravni pojav, ko v Zemljini notranjosti pride do nenadne sprostitve nakopičenih elastičnih napetosti, pri čemer se sproščena energija razširja v obliki seizmičnega valovanja. Ko potresno valovanje doseže površje z zadostno energijo, da povzroči neželene posledice na ljudi, objekte ali naravo, govorimo o potresu kot o naravni nesreči.

Potres je eden izmed pojavov v naravi, ki ga ne moremo nadzorovati, lahko pa ga zelo dobro merimo. Potresa ne moremo napovedati, ni mogoče vnaprej oceniti njegovega obsega, moči in škode, ki jo bo povzročil, predvidimo lahko le območja, na katerih se lahko pojavi. Lahko ocenimo največjo magnitudo, ki jo z določeno verjetnostjo pričakujemo, in obseg škode, ki bi jo potres na neki lokaciji lahko povzročil. V primerjavi z drugimi naravnimi nesrečami, ki so povezane z meteorološkimi procesi in jih lahko v blažji ali hujši obliki pričakujemo (poplave, suša, vetrovi), ima potres zaradi nenadnosti pojava in drugačnih posledic veliko hujši vpliv na vsakdanje življenje. Navadno je število žrtev večje, saj ni očitnih znakov, da bi ljudem vnaprej napovedali potres in jim omogočili umik na varno. Večja je tudi škoda, saj je zaradi obsega porušenih objektov proces obnove po potresu poškodovanega območja dražji, vzpostavitev normalnih razmer v gospodarstvu pa traja dlje kot pri drugih naravnih nesrečah.

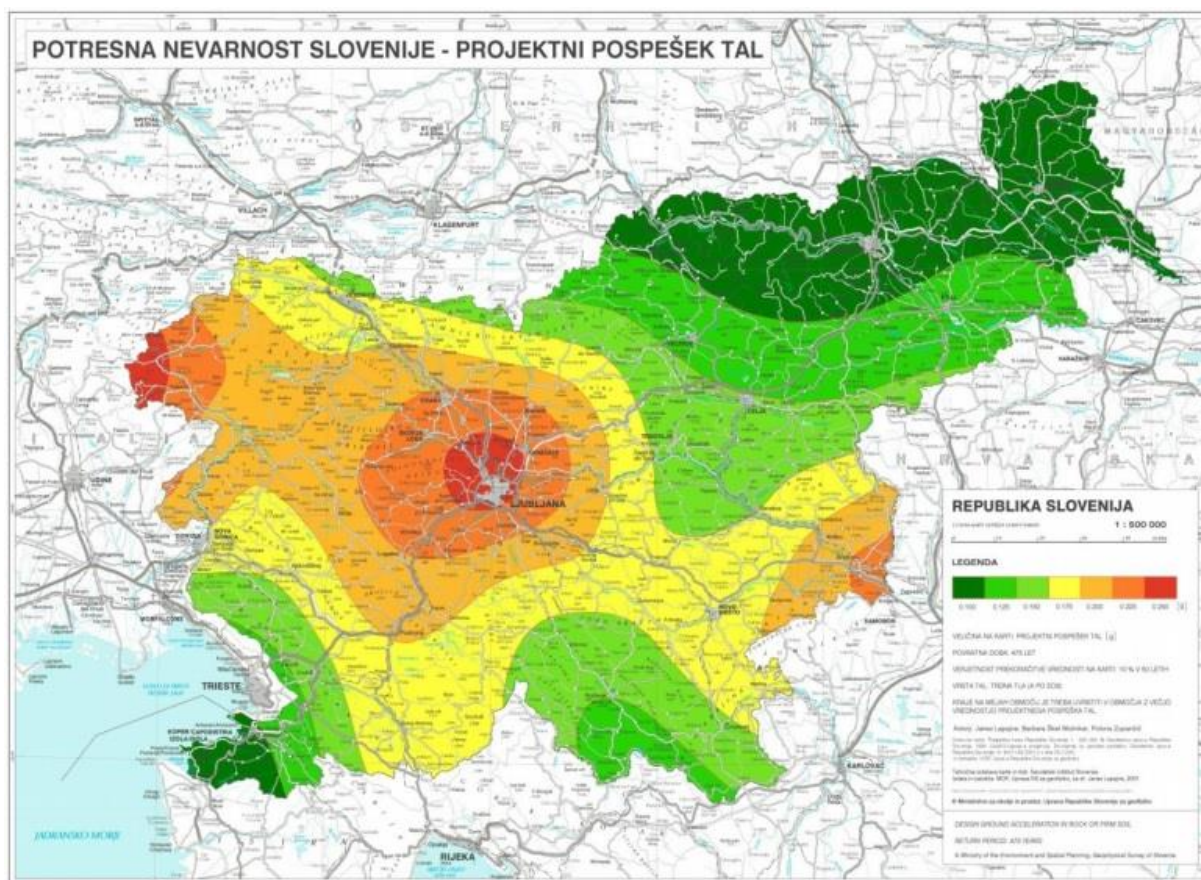
1.3 Potresna nevarnost

Slovenija je država s srednjo potresno nevarnostjo. Čeprav magnitude potresov pri nas ne dosegajo zelo velikih vrednosti, so zaradi razmeroma plitvih žarišč učinki lahko zelo veliki. Potresna žarišča nastajajo na vsem ozemlju.

Slika 1: Karta potresne intenzitete s povratno dobo 475 let (ARSO, 2011)

Karta potresne intenzitete (slika 1) je narejena za povratno dobo 475 let, kar ustreza 90 odstotkom verjetnosti, da vrednosti na karti v 50 letih ne bodo presežene.

Slika 2: Potresna nevarnost Slovenije – projektni pospešek tal (Lapajne in drugi, 2001)

Za potresno odporno projektiranje se skladno z zakonodajo uporablja karta projektnega pospeška tal. Karta projektnega pospeška tal za trdna tla za povratno dobo 475 let (Lapajne in drugi, 2001) je uradna karta potresne nevarnosti Slovenije (slika 2). Območja enake potresne nevarnosti so na karti projektnega pospeška tal označena z enako barvo. Tako kot karta potresne intenzitete je tudi karta projektnega pospeška tal izračunana za povratno dobo 475 let, kar ustreza 90 odstotkom verjetnosti, da vrednosti na karti v 50 letih ne bodo presežene. Povratna doba je povprečen čas med prekoračitvami vrednosti projektnega pospeška tal ali intenzitete na dani lokaciji.

1.4 Potresna ogroženost občine Brda

Iz karte potresne intenzitete (slika 1) je razvidno, da večji del občine Brda leži v pasu večje potresne nevarnosti (intenzitete VIII EMS), na manjšem jugovzhodnem delu občine pa se potresna nevarnost zmanjša na VII EMS.

Ocenjujemo, da lahko ob potresu VIII. stopnje pričakujemo naslednje poškodbe:

- veliko število poškodovanih in mrtvih;
- okvare na električnem omrežju - razpad omrežja;

- poškodbe na objektih: lažje do 40% objektov, srednje do 35% objektov, težje oz. porušitve pa na 25 % objektov;
- poškodbe stanovanjskega fonda in s tem velike potrebe po nastanitvenih kapacitetah ter oskrbi;
- otežena oskrba s pitno vodo zaradi poškodb na vodovodnem omrežju;
- poškodovano kanalizacijsko omrežje;
- izpad proizvodnje oz. motnje v proizvodnem procesu v podjetjih na območju občine;
- prekinjeno oz. oteženo odvijanje prometa na cestnih povezavah in mostovih.

1.5 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Ob rušilnem potresu pričakujemo zaradi rušenja objektov večje število poškodovanih in tudi smrtne žrtve. Število smrtnih žrtev pa se lahko poveča tudi zaradi različnih verižnih nesreč, kot so:

- požari in eksplozije,
- nesreče z nevarnimi snovmi,
- jedrska ali radiološka nesreča
- plazovi in podori in poplave,
- bolezni ljudi in živali.

1.6 Ukrepi za zmanjšanje posledic potresa

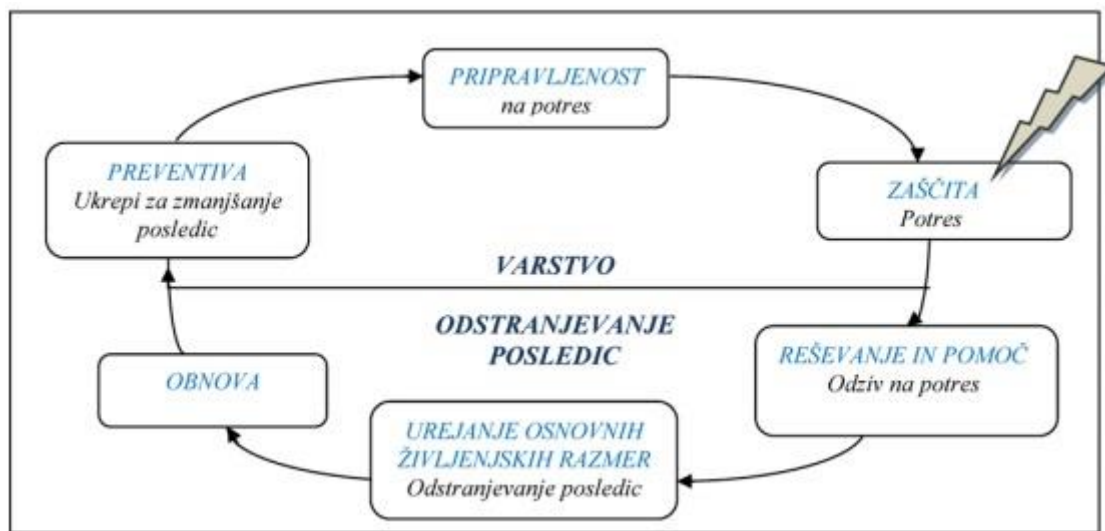
Najpomembnejši ukrepi za preprečevanje in zmanjšanje posledic potresa so:

- potresno odporna gradnja (predpisane zahteve za novogradnjo, sanacijo in utrditev objektov, postopki za ocenjevanje po potresu poškodovanih objektov ter popotresno sanacijo),
- načrtovanje delovanja sistema ZRP (usposabljanje in opremljanje sil za ZRP ter izdelava in dopolnjevanje načrtov ZiR ob potresu),
- sistematično spremljanje in proučevanje potresne dejavnosti (državna mreža potresnih opazovalnic),
- priprava programov potresne sanacije ter utrjevanja objektov pomembnih za zaščito in reševanje, stanovanjskih in pomembnih javnih objektov s področja vzgoje in izobraževanja, varstva otrok, nege starejših občanov in drugih posebnih skupin prebivalcev ter drugih javnih dejavnosti,
- pregled stanja pomembnih infrastrukturnih sistemov (zlasti cest, železnic, mostov, podvozov, nadvozov, predorov, itn.) s ciljem ugotoviti potresno odpornost in ranljivost ter po potrebi zagotoviti povečanje potresne odpornosti teh objektov,
- pregled stanja pomembnih industrijskih objektov ter objektov v katerih se skladiščijo, shranjujejo ali izdelujejo nevarne snovi ter objektov virov večjega in manjšega tveganja za okolje ter po potrebi zagotoviti povečanje potresne odpornosti teh objektov,
- ustrezna organizacija in delovanje zdravstvene in socialne službe v primeru potresa z močnimi poškodbami,

- izboljšati pripravljenosti na potres, kar se zagotavlja z izobraževanjem prebivalcev za boljši odziv pri potresu, z usposabljanjem organov vodenja v ZRP ter upravnih organov na lokalni in državni ravni ter s pripravo akcijskih načrtov za reševanje.

Varstvo pred potresi v celoti obsega preventivo, vzpostavitev in vzdrževanje pripravljenosti za ZRP ter odpravljanje posledic potresa in potresno obnovo. Za potrese namreč velja, da potresov ne moremo ne napovedati ne preprečiti, lahko pa ublažimo njihove posledice na sprejemljiv obseg.

Slika 3: Povezave dejavnosti za zmanjševanje posledic potresa

2 OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 Temeljne ravni načrtovanja

Temeljni načrt zaščite in reševanja ob potresu je državni načrt. Državni načrt zaščite in reševanja ob potresu je izdelan za potres intenzitete VII EMS ali višje stopnje po evropski potresni lestvici EMS-98 (v nadaljevanju potres intenzitete VII EMS ali višje stopnje). S tem načrtom se urejajo zaščitni ukrepi in naloge ZRP občine Brda.

Občinski načrti zaščite in reševanja se, skladno z določili Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12), izdelajo v celoti za potres v občinah na potresnem območju, kjer je možen potres intenzitete VII EMS ali višje stopnje.

Preglednica 1: Obveznosti nosilcev načrtovanja

Razred ogroženosti	Stopnja ogroženosti nosilca načrtovanja	Obveznosti nosilcev načrtovanja
1	Majhna	Treba je izdelati dokumente, v katerih se določi zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP; ni treba izdelati načrta zaščite in reševanja v celoti, dela načrta oziroma dokumentov za izvajanje določenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
2	Srednja	Treba je izdelati dokumente, v katerih se določi zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP; ni treba izdelati načrta zaščite in reševanja v celoti, priporočljivo pa je pripraviti dokumente, v katerih se določi način obveščanja ter se razdelja izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
3	Velika	Treba je izdelati del načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih se določita način obveščanja in zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP ter se razdelja izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
4	Zelo velika 1	Treba je v celoti izdelati samostojen načrt zaščite in reševanja ob potresu.
5	Zelo velika 2	Treba je v celoti izdelati samostojen načrt zaščite in reševanja ob potresu.

Preglednica 2: Razvrstitev občine Brda v razred ogroženosti ob potresu in število prebivalcev občine, ki živijo na območjih posamezne potresne intenzitete

REGIJA	OBČINA	ŠTEVILO PREBIVALCEV				RAZRED OGROŽENOSTI
		Območje VI EMS	Območje VII EMS	Območje VIII EMS	SKUPAJ število prebivalcev	OBČINE/REGIJA
	Brda		58	5515	5573	4

Občina Brda spada v 4. razred ogroženosti, kot je razvidno iz preglednice 2, zato je potrebno v celoti izdelati samostojen občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu.

D – 100: Občinska ocena ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami

2.2 Načela zaščite, reševanja in pomoči

Zaščita, reševanje in pomoč se ob potresu organizira v skladu z naslednjimi načeli, ki jih določa Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev. Pri zaščiti in reševanju je občina dolžna uporabiti najprej svoje sile in sredstva, in le če te ne zadoščajo niti ni zadostno vključevanje sil in sredstev mestnih občin, se vključi v pomoč in reševanje država.

Načelo preventive. Občina v okviru svojih pristojnosti izvaja ukrepe, ki zmanjšujejo posledice, aktivnosti s katerimi spremlja stanje na ogroženem območju.

Načelo pomoči. Ob nesreči je vsak dolžan pomagati po svojih močeh in sposobnostih. Vsaka pomoč je načeloma brezplačna.

Načelo javnosti. Občina je dolžna, da v okviru svojih pristojnosti seznani prebivalce z nevarnostjo in kot tudi z ukrepi, ki so predvideni za preprečevanje in odpravljanje posledic nesreč.

Načelo hitre intervencije. Da bi preprečili ali vsaj ublažili posledice nesreče, je treba ukrepati hitro in učinkovito. Zato morajo biti sile za ZRP organizirane, opremljene in usposobljene tako, da se lahko odzovejo v najkrajšem času .

Načelo humanosti. Vse dejavnosti ZRP so človekoljubne narave.

Načelo pravice do varstva ob nesreči. Po zakonu ima vsak zagotovljeno pravico do varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Tudi pri teh nesrečah ima reševanje človeških življenj prednost pred vsemi drugimi ukrepi.

Načelo obveznega izvajanja odločitev. Vodenje zaščite, reševanja in pomoči temelji na obveznem izvajanju odločitev organov, pristojnih za vodenje Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč.

3 KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB POTRESU

3.1 *Temeljne podmene načrta*

Temeljne podmene načrta zaščite in reševanja ob potresu so:

- Občinski načrt zaščite in reševanja je izdelan za potres intenzitete VII EMS ali višje stopnje ne glede na to, katero območje v občini prizadene, in ne glede na žarišče potresa. Ukrepi in naloge v načrtu se smiselno, po potrebi in postopno izvajajo tudi ob potresu nižje stopnje.
- Varstvo pred potresom zagotavljajo v okviru svojih pravic in dolžnosti oziroma pristojnosti prebivalci kot posamezniki, prebivalci prostovoljno organizirani v raznih društvih in drugih nevladnih organizacijah, ki se ukvarjajo z ZRP, javne reševalne službe, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za ZRP ter občine in državni organi.
- Varnost prebivalcev ob potresu ni odvisna samo od potresne ranljivosti zgradb, v katerih prebivajo, temveč tudi od potresne ranljivosti drugih zgradb. Večina prebivalcev namreč veliko časa preživi v vrtcih, šolah, na delovnih mestih, domovih za ostarele, bolnišnicah. V skladu z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. list RS, št. 24/12) morajo načrte zaščite in reševanja izdelati tudi organizacije, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb, če so na potresno ogroženem območju in načrtujejo izvedbo potrebnih zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP skladno z občinskimi načrti zaščite in reševanja ter načrti dejavnosti.
- Življenja ljudi so po potresu ogrožena zaradi poškodb objektov in naprav, namenjenih proizvodnji, predelavi, uporabi, prevozu, pretovarjanju, skladiščenju in odstranjevanju nevarnih snovi (strupene, vnetljive, eksplozivne, oksidacijske), zaradi pojava radioaktivnih snovi v okolju (kontaminacija okolja), poškodb ali poružitve visokih pregrad na vodnih zbiralnikih, poružitve mostov in druge prometne infrastrukture, ter poškodb na električnih, plinskih in drugih napeljavah ipd..
- Prebivalci na potresno ogroženem območju morajo biti pravočasno in objektivno obveščeni o pričakovanih nevarnostih potresa, o ravnanju ob njem, o izvajanju osebne in vzajemne pomoči, načrtih in ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic ter o posledicah potresa.
- Če lokalni viri na prizadetem območju ne zadoščajo za učinkovito ZRP, zaprosijo za pomoč sosednjo občino, regijo oziroma državo.
- Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali, nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami, oskrbo z električno energijo, zagotavljanje nujnih prometnih povezav in nujne komunalne infrastrukture.

3.2 Zamisel izvedbe zaščite in reševanja

3.2.1 Koncept odziva ob potresu

Koncept odziva ob potresu temelji na posledicah, ki jih povzroči potres pri ljudeh, v naravi in na objektih.

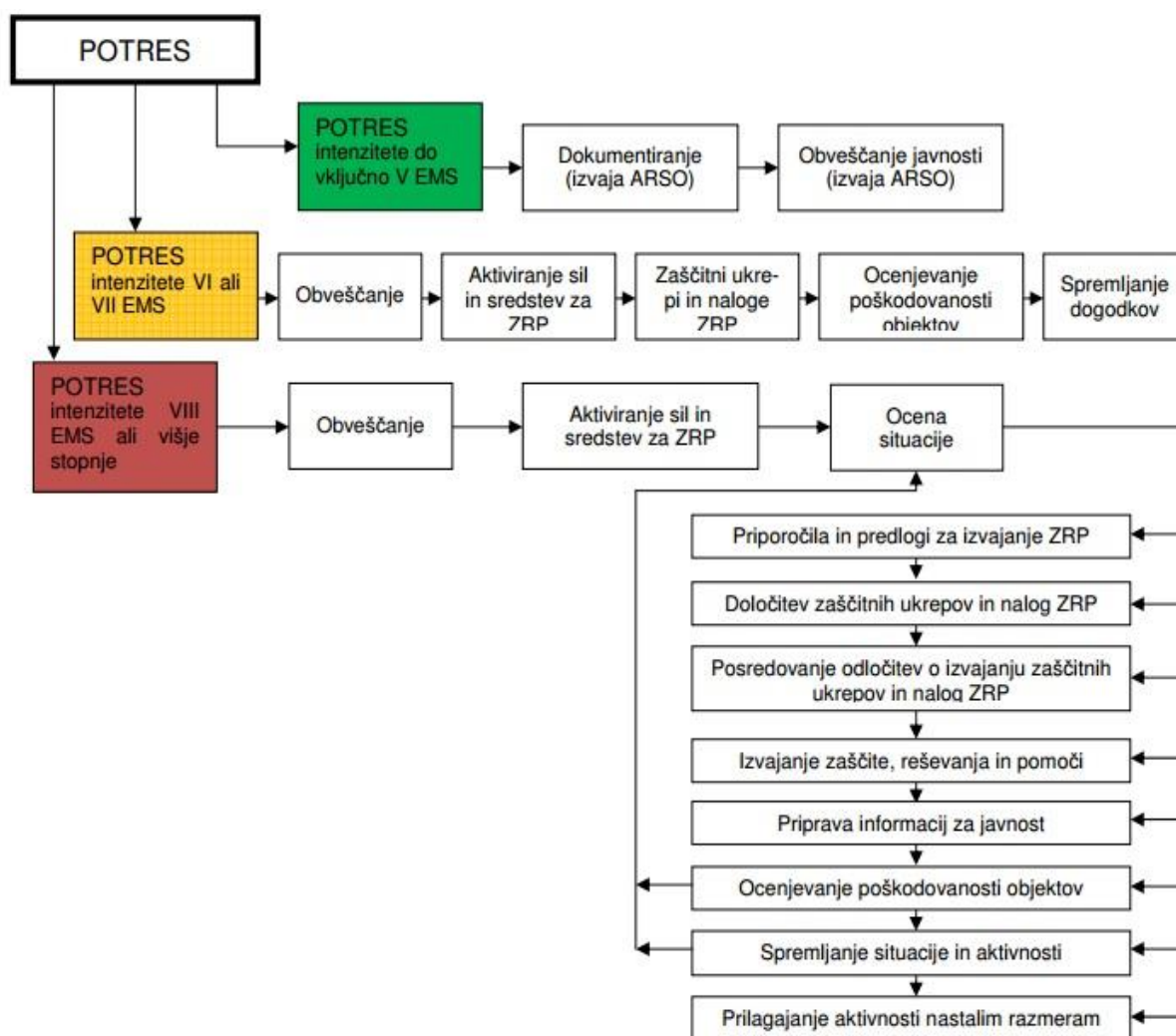
Klasifikacijo potresa (po evropski potresni lestvici) in epicenter potresa določi Agencija RS za okolje, Urad za seizmologijo in geologijo.

– **POTRES intenzitete do vključno V stopnje po evropski potresni lestvici EMS:** ljudje zaznajo potres, ne povzroči pa poškodb na objektih. Urad za seizmologijo in geologijo dokumentira potres in obvesti javnost o vsakem potresu, ki ga s svojimi čutili lahko zaznajo prebivalci na območju RS.

– **POTRES intenzitete VI ali VII stopnje po evropski potresni lestvici EMS:** poškodbe na objektih.

– **POTRES intenzitete VIII EMS ali višje stopnje po evropski potresni lestvici EMS:** poškodbe in mogoče smrtne žrtve pri ljudeh, močne poškodbe ali rušenje objektov.

Preglednica 3: Shema odziva ob potresu

3.3 Uporaba načrta

Načrt zaščite in reševanja ob potresu v občini se aktivira, ko pride do poškodb pri ljudeh in na objektih ter nastanejo razmere, ko redne službe in dejavnosti ne morejo zaradi obsega nesreče odpravljati posledic.

Na podlagi ocene nesreče in posledic se poveljnik CZ občine Brda ali njegov namestnik odloči o izvajanju načrta delno ali v celoti.

Odločitev o aktiviranju občinskega načrta sprejme poveljnik CZ občine Brda ali njegov namestnik.

Sklep o preklicu izvajanja posameznih zaščitnih ukrepov in nalog sprejme občinski poveljnik CZ, ki je ukrepe sprejel.

D -19: Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
--

D-20: Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

4 POTREBNE SILE IN SREDSTVA TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI

4.1 Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz občinske pristojnosti

4.1.1 Občinski organi

- Župan
- Občinska uprava

4.1.2 Sile za zaščito, reševanje in pomoč

- Organi CZ
 - Poveljnik CZ
 - Namestnik poveljnika CZ
 - Štab CZ
 - Poverjeniki CZ
- Enote in službe CZ
 - Enote za prvo pomoč
 - Tehnično reševalne enote
 - Informacijski center
 - Komisija za ocenjevanje škode
- Javne službe
 - Zdravstveni dom Kojsko, Dobrovo, Reševalna postaja Nova Gorica
 - Policijska uprava Nova Gorica (PU Nova Gorica)
 - Splošna bolnišnica Franca Derganca Šempeter pri Gorici
 - Nacionalni inštitut za javno zdravje, Območna enota Nova Gorica (NIJZ, OE Nova Gorica)
 - Komunala Nova Gorica, Cestno podjetje Nova Gorica, Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica, Elektro Primorska
 - Javni zavod za gasilsko reševalno dejavnost Nova Gorica (JZGRD Nova Gorica)
- Enote ter službe društev in drugih nevladnih organizacij
 - PGD Dobrovo
 - OZRK Nova Gorica
 - DPD Soča Nova Gorica
 - PD Brda
 - CB Radio klub Nova Gorica
 - Jeep klub Brda
 - Moto klub Brda

P-1: Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ
P-3: Pregled sil za ZRP
P-4: Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-7: Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZRP

4.1.3 Občinska komisija

- Občinska komisija za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah
V primeru potresa intenzitete VI ali VII EMS ali potresa intenziteta VIII EMS ali višje stopnje občinska komisija takoj pristopi k ocenjevanju uporabnosti poškodovanih objektov in ocenjevanju povzročene škode.

P-33: Seznam članov komisije za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah
--

4.2 Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta

Za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči se načrtujejo obstoječa sredstva, ki se zagotavljajo na podlagi predpisanih meril za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Materialno-tehnična sredstva se načrtujejo za:

- zaščitno - reševalno opremo in orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, sredstva za nastanitev prebivalcev, oprema vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševanje enote, službe in reševalci),
- sredstva pomoči (živila, pitna voda, zdravila in drugi predmeti oziroma sredstva, ki so namenjena brezplačni razdelitvi ogroženemu prebivalstvu).

P -6: Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za ZRP
--

4.3 Predvidena finančna sredstva

Finančna sredstva se načrtujejo za stroške operativnega delovanja (povračilo stroškov za aktivirane pripadnike CZ in druge sile ZRP), stroške usposabljanja enot in služb ter materialne stroške (prevozne stroške in storitve, gorivo idr.).

D-1: Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta

5 ORGANIZACIJA IN IZVEDBA OPAZOVANJA, OBVEŠČANJA IN ALARMIRANJA

5.1 *Opazovanje potresne dejavnosti*

Opazovanje potresne aktivnosti v Severnoprimerški regiji oz. območju RS izvaja Agencija RS za okolje (ARSO), – Urad za seizmologijo in geologijo s stalnimi spremljanjem in proučevanjem potresne aktivnosti. K uspešnemu opazovanju potresne aktivnosti pripomorejo opazovalnice, med katerimi se štiri nahajajo na območju Severno primorske regije in sicer:

- Robič
- Čadrg
- Vojsko
- Javornik (nad Črnim Vrhom nad Idrijo)

5.2 *Obveščanje o potresu*

Ob potresu intenzitete VI EMS ali višje stopnje vzpostavi ARSO, Urad za seizmologijo in geologijo lokalno mrežo prenosnih terenskih opazovalnic za spremljanje potresnih sunkov.

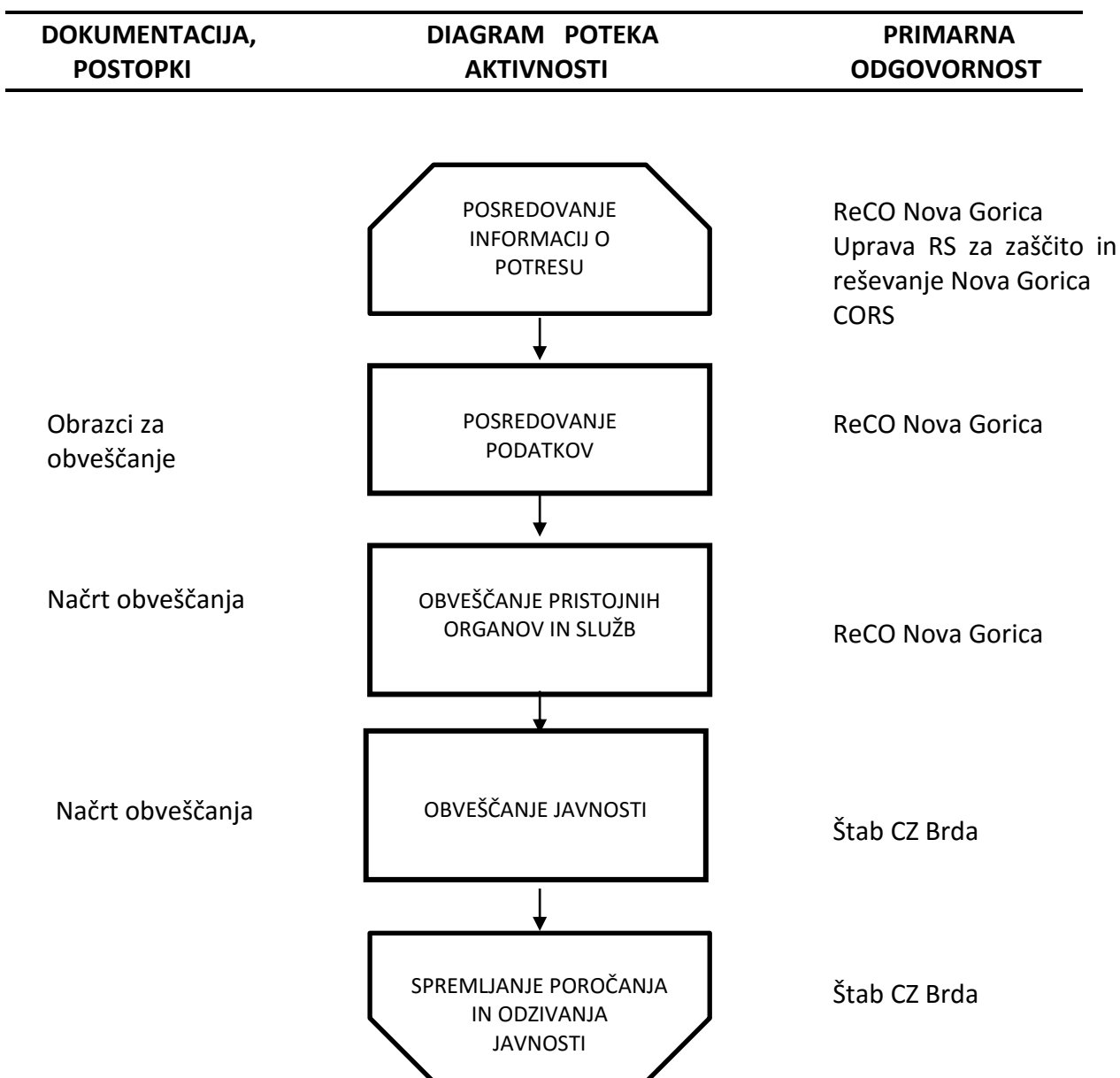
Prve zanesljive podatke o potresu v RS je mogoče dobiti 15 minut do 1 ure. Regijski center za obveščanje Nova Gorica je v primeru potresa obveščen na naslednje načine in sicer:

- preko Centra za obveščanje Republike Slovenije (CORS),
- od pristojnih občinskih organov in služb, (članov štaba CZ občine, poverjenikov za CZ, poveljnikov gasilskih društev idr.),
- od občanov na številko 112.

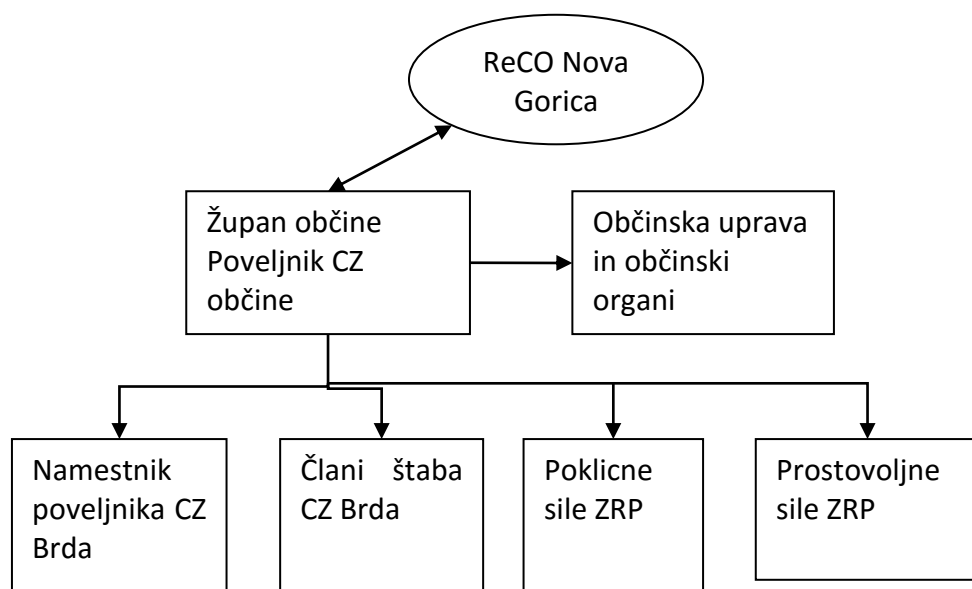
Prvo obvestilo o potresu, ki ga ReCO Nova Gorica prejme od CORS vsebuje podatke o:

- času nastanka potresa,
- nadžarišču potresa,
- magnitudi potresa,
- preliminarno ocenjeni intenziteti potresa po evropski potresni lestvici EMS,
- območju, ki ga je prizadel potres.

5.2.1 Obveščanje pristojnih organov in služb

Na podlagi obvestil s terena ReCO Nova Gorica o močnejšem potresu (od V. – VIII. stopnje po EMS in več) obvesti prvo dosegljivo osebo s seznama odgovornih oseb v občini Brda. Obveščanje poteka prek telefonskih zvez in pozivnikov ter elektronske pošte. V primeru prekinitve teh zvez pa prek sistema zvez ZARE.

P-1: Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ

5.2.2 Obveščanje prebivalstva o stanju na prizadetem območju

Za obveščanje prebivalcev o stanju na prizadetem območju je zadolžena občina. Občinski organi in službe, ki vodijo in izvajajo naloge zaščite, reševanja in pomoči morajo vzpostaviti s prizadetim prebivalstvom na prizadetem območju čim boljše sodelovanje in si pridobiti zaupanje ljudi. Poveljnik CZ občine skrbi, da se prebivalcem razdelijo napotki za ravnanje po potresu. Pripravljena obvestila in napotki se prebivalcem razdelijo preko Občine Brda, Krajevne in vaških skupnosti, pošte ali se obvestila in napotki vržejo v poštne nabiralnike občanov.

Prek informacijskega centra prebivalci dobijo informacije o:

- posledicah potresa (poškodovanih, pogrešanih, evakuiranih, mrtvih, materialni škodi, porušeni/delno porušeni objektih),
- vplivu potresa na prebivalce in okolje,
- pomoči, ki jo lahko pričakujejo,
- ukrepih za omilitev posledic potresa,
- izvajanju osebne in vzajemne zaščite,
- sodelovanju pri izvajanju zaščitnih ukrepov,
- o oceni poškodovanosti objektov in primernosti za bivanje.

P-18: Seznam medijev, ki bodo posredovala obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov

5.2.3 Obveščanje širše javnosti

Za obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti, sta odgovorna župan in poveljnik CZ občine ali za to posebej pooblaščen oseba.

Informacijsko dejavnost na tem področju organizira in usklajuje občina in v ta namen, skupaj s poveljnikom CZ občine:

- pripravlja skupna sporočila za javnost;
- navezuje stike z redakcijami medijev in novinarji ter skrbi, da imajo na razpolago informativna in druga gradiva in da so jim dostopni informacijski viri;
- organizira in vodi novinarske konference;
- spremlja poročanje medijev.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki morajo po predpisih (25. člen Zakona o medijih (Uradni list RS, številka 110/06 – UPB1 in 47/12)) na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo, povezano z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine. V takih primerih se sporočilo najprej pošlje za takojšnjo objavo naslednjim medijem:

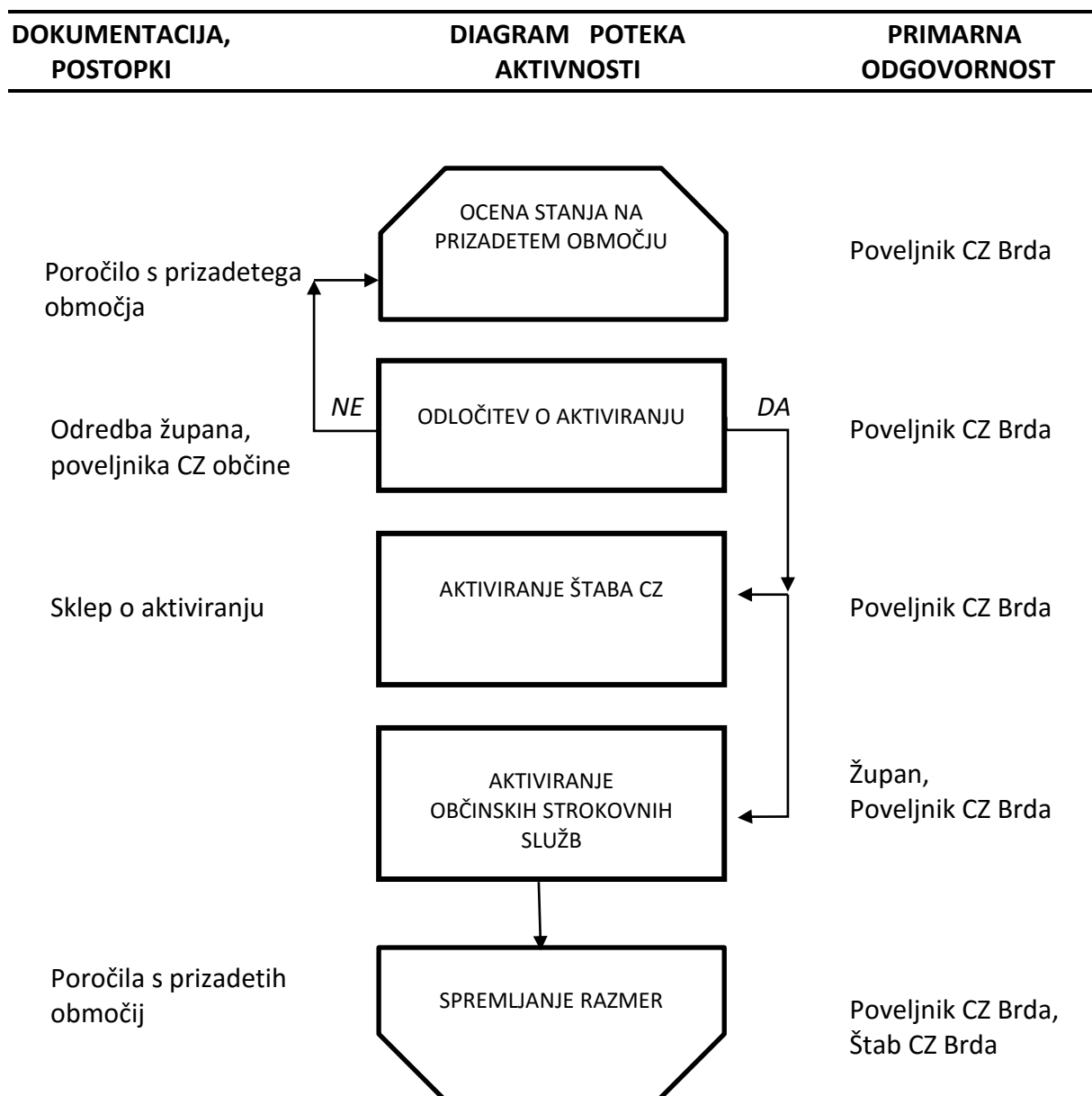
- Slovenski tiskovni agenciji,
- Radiju Slovenija – I. In II. Program,
- Televiziji Sloveniji – I. In II. Program,
- lokalnim sredstvom obveščanja.

5.2.4 Alarmiranje prebivalstva

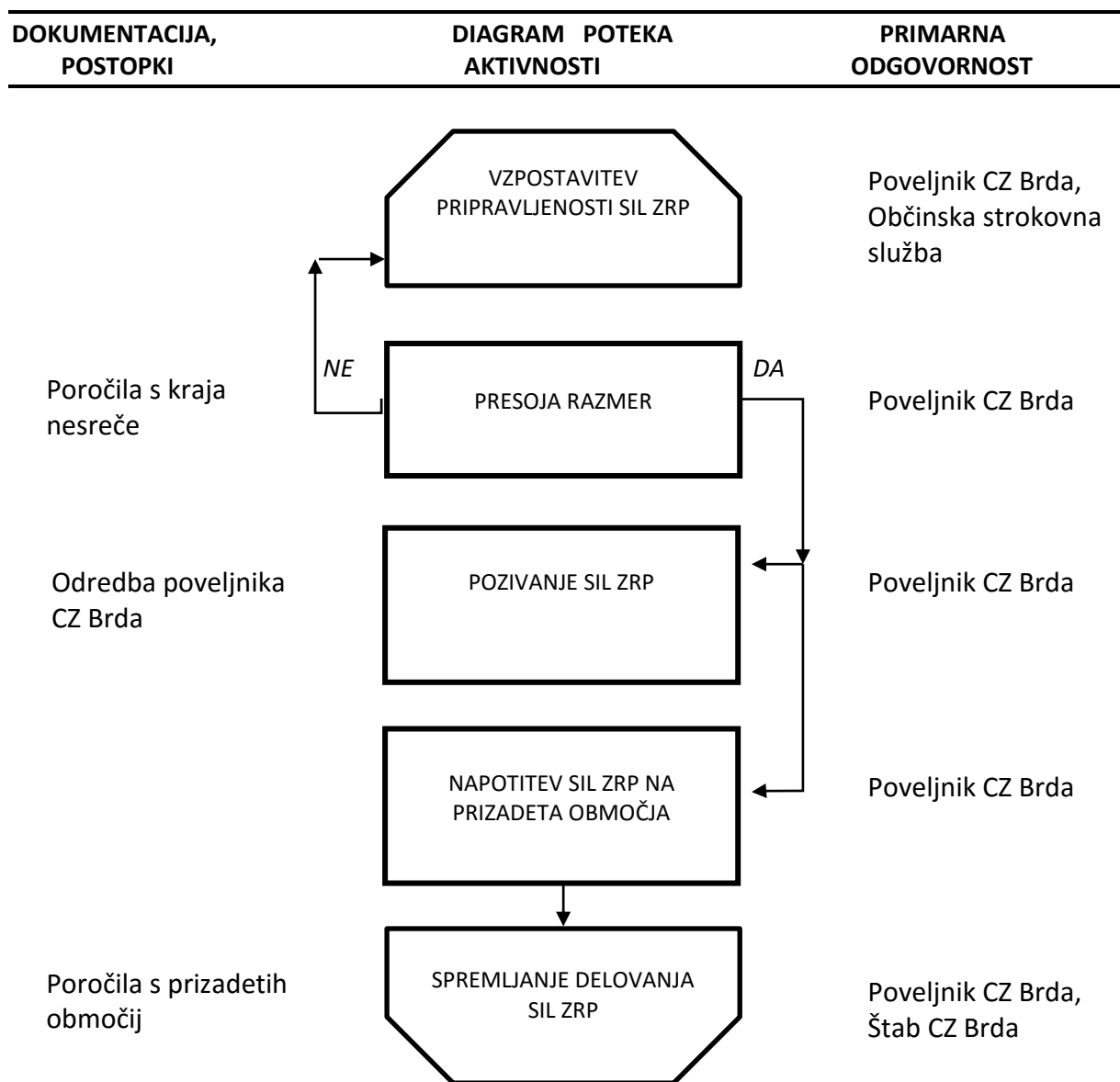
Ker je potres nemogoče napovedati je alarmiranje smiselno le v primeru grožnje verižnih nesreč po potresu. O alarmiranju prebivalstva odloča poveljnik CZ občine ali vodja intervencije, če je to nujno potrebno.

6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

6.1 Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb

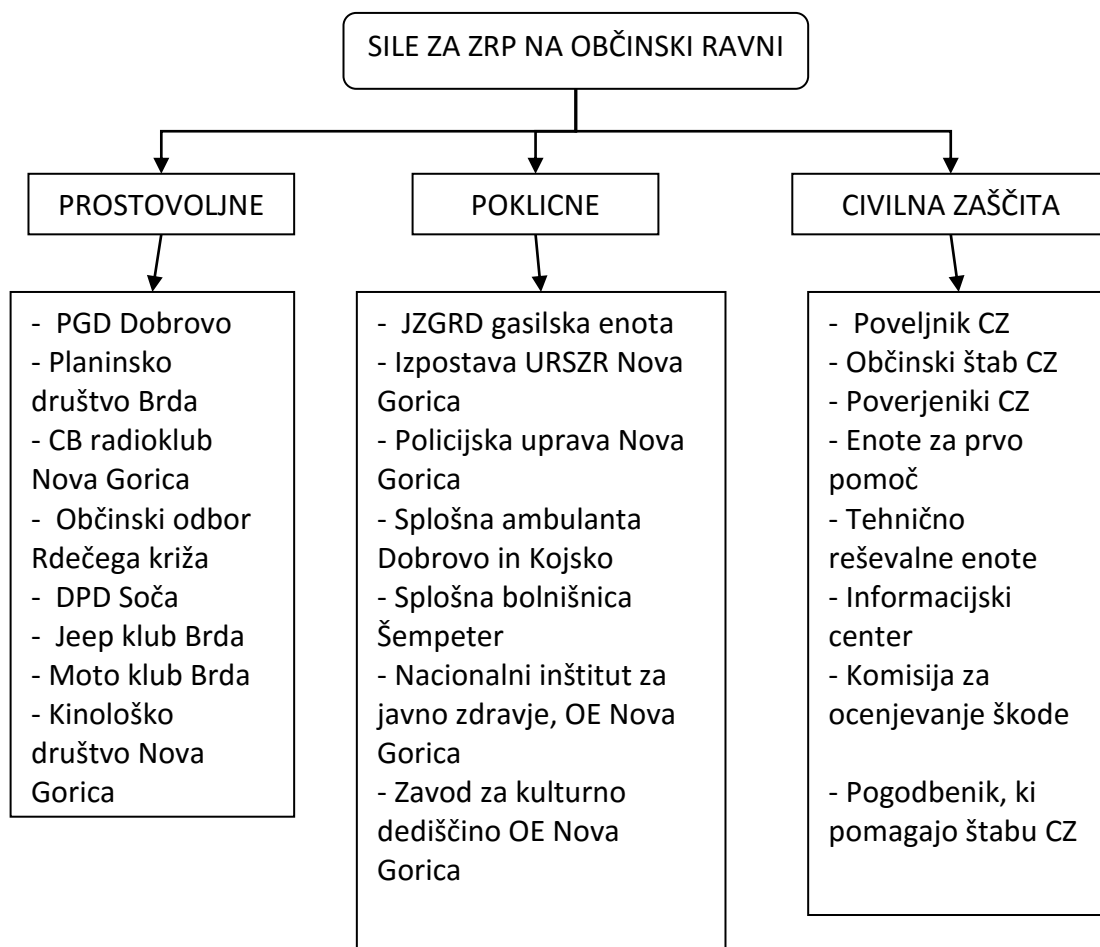
Župana občine in poveljnika CZ občine aktivira ReCO Nova Gorica. Po prejetem obvestilu in prvih poročilih s terena ter glede na posledice potresa poveljnik CZ občine aktivira/skliče organe, ki so pristojni za operativno in strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči v občini, oziroma podpirajo vodenje.

6.2 Aktiviranje sil za zaščito, reševanje in pomoč

Za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ob potresu poveljnik CZ občine glede na oceno stanja aktivira enote Civilne zaščite in druge sile za zaščito in reševanje.

Za zagotavljanje varnosti se aktivira Policijska postaja Nova Gorica, ki zavaruje območje nesreče, ureja cestni promet za intervencijska vozila, zavaruje izvajanje posameznih zaščitnih ukrepov in izvaja nadzor nad upoštevanjemčasne in stalne prometne signalizacije.

Pozivanje občinskih pripadnikov CZ in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč izvaja Izpostava URSZR Nova Gorica. Občina Brda ureja vse zadeve v zvezi z nadomestili plač in povračil stroškov, ki jih imajo pripadniki pri opravljanju dolžnosti v CZ oziroma pri zaščiti in reševanju.

Preglednica 4: Pregled občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč ob potresu**6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstev**

Za potrebna materialna sredstva kot so specialna oprema in druga zaščitna in reševalna oprema pri odpravljanju posledic potresa, ki jih občina nima, poveljnik CZ občine zaprosi poveljnika CZ za Severnoprifnorsko regijo. Župan zaprosi za finančna sredstva.

Materialna pomoč za katero zaprosi občina pri zaščiti in reševanju in odpravljanju posledic potresa lahko obsega:

- pomoč pri zagotavljanju specialne opreme, ki jo na območju občine ni mogoče dobiti ali je ni dovolj (gradbena mehanizacija, električni agregati, naprave za prečiščevanje vode ipd.),
- pomoč v zaščitni in reševalni opremi,
- pomoč v hrani, pitni vodi, zdravilih, obleki, obutvi ipd.,
- pomoč v sredstvih za začasno nastanitev in oskrbo ljudi, ki so ostali brez doma (šotori, kamp oprema, grelci ipd).

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1 Organi in njihove naloge

Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč je urejeno z zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. list RS, št. 51/06-UPB1 in 97/10). Po tem zakonu se varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami organizira in izvaja kot enoten sistem na lokalni, regionalni in državni ravni.

a) Občinski organi

Župan:

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- skrbi za izvajanje ukrepov za preprečitev in zmanjšanje posledic naravnih in drugih nesreč,
- vodi zaščito reševanje in pomoč,
- odloča o uporabi sredstev iz proračuna,
- za operativno – strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči župan imenuje in pooblašča Poveljnika civilne zaščite.

Občinska uprava:

- opravlja naloge protokola pri organizaciji ogledov prizadetih območij s strani državnih in drugih predstavnikov,
- sodeluje pri sklicu delavcev občinske uprave,
- sodeluje pri aktiviranju sil za ZRP,
- zagotavlja pogoje za delo štaba Civilne zaščite,
- zagotavlja informacijsko podporo organom vodenja na občinski ravni,
- organizira delo, oziroma zagotavlja pogoje za delo občinske komisije za ocenjevanje škode nastale ob naravnih in drugih nesrečah in komisije za ocenjevanje poškodovanosti in uporabnosti gradbenih objektov,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D-22: Načrt dejavnosti Občine Brda

b) Sile za ZRP

Poveljnik CZ občine:

Vodenje sil ZRP izvaja poveljnik CZ občine Brda tako da:

- vodi sile ZRP ob naravnih ali drugih nesrečah,
- preverja intervencijsko pripravljenost sil ZRP,
- odloča o uporabi sil in sredstev za ZRP,
- določa zaščitne in druge nujne ukrepe ter nadzoruje njihovo izvajanje,
- usklajuje pomoč in dejavnosti za ZRP pri odpravljanju posledic,
- skrbi za povezavo in usklajeno delovanje sil ZRP,
- daje mnenje in predloge v zvezi s pripravami in delovanjem sil ZRP ter mnenja in predloge za odpravo posledic naravnih in drugih nesreč,
- predlaga imenovanje članov štaba CZ.

Poveljnik CZ občine lahko za vodenje posameznih intervencij ZiR določi vodjo intervencije. Poveljnik CZ občine je za svoje delo odgovoren županu.

Štab Civilne zaščite občine:

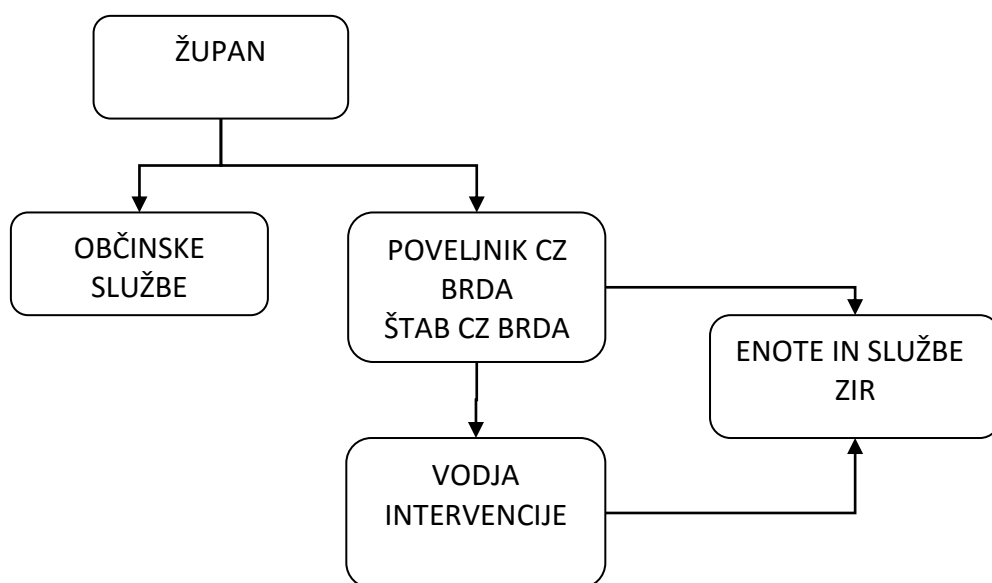
Štab CZ pomaga poveljniku CZ pri vodenju ter opravljanju drugih operativno-strokovnih nalog ZRP:

- operativno načrtovanje,
- organiziranje in izvajanje reševalnih intervencij iz občinske pristojnosti,
- zagotavlja informacijsko podporo,
- zagotavljanje logistične podpore občinskim silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- opravljanje administrativnih in finančnih zadev.

c) Društva in druge nevladne organizacije

OZ RKS, Slovenska Karitas, Gasilska zveza Severnoprimske, Postaje GRS, jamarji, kinologi, potapljači, taborniki, skavti ter druge nevladne organizacije, katerih dejavnost je pomembna za ZRP, izvajajo naloge iz svoje pristojnosti. Vključujejo se v skupne akcije ZRP na podlagi odločitev poveljnika CZ Brda.

7.2 Operativno vodenje

Dejavnost za zaščito, reševanje in pomoč na območju občine operativno vodi poveljnik CZ občine s pomočjo štaba CZ občine. Za vodenje intervencije na območju potresa kjer delujejo različne sile ZRS, občinski poveljnik CZ imenuje vodjo intervencije.

Njegova naloga je, da na mestu reševanja:

- oceni stanje na kraju nesreče,
- določi lokacijo od kod intervenirajo reševalne enote,
- določi metode in vrstni red reševalnih posegov,
- razporedi reševalce na delovna mesta,
- določi mesto za triažo poškodovanih oziroma mesto, od koder jih reševalna vozila odpeljejo v zdravstvene ustanove,

- zbira potrebe po pomoči (reševalnih vodilih, reševalcih, potrebni opremi in zamenjavi enot),
- preda dolžnost naslednjemu vodji intervencije.

V primeru, da občina ne razpolaga z ustreznimi silami, poveljnik CZ občine, skladno z načelom postopnosti, zaprosi za pomoč v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč sosednje občine Kanal ob Soči, Mestna občina Nova Gorica, Miren – Kostanjevica, Renče – Vogrsko in Šempeter - Vrtojba ter poveljnika CZ za Severnoprimorsko regijo.

7.3 Organizacija zvez

Pri operativnem vodenju dejavnosti za ZRP se uporabljata sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZA-RE), ki ima podsistem radijskih zvez in podsistem osebnega klica. Sistem zvez ZA-RE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcijah, ter je namenjen vsem izvajalcem nalog v okviru sistema zaščite in reševanja (uporabljajo ga pripadniki enot in služb CZ, gasilci, gorski reševalci, jamarji, potapljači, kinologi idr.). Telekomunikacijsko središče sistema ZA-RE je na Severnoprimorskem v ReCO Nova Gorica. Prek njega se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne funkcionalne telekomunikacijske sisteme.

Na območju občine Brda deluje pet repetitorjev in sicer:

- Kobariški Stol (kanal 09)
- Javornik (kanal 08)
- Sinji Vrh (kanal 07)
- Sveta Gora (16) in
- Kostanjevica na Krasu (31)

Radijske zveze sistema zvez ZARE se uporablja v skladu z navodilom za uporabo radijskih zvez ZARE.

Pri prenosu podatkov in komuniciranju se načeloma uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka po:

- telefaksu,
- radijskih zvezah (ZARE),
- javne telefonske zveze (analogne ali digitalne)
- brezžični telefoni (GSM)
- elektronski pošti

7.3.1 Podsistem osebnega klica

V sistemu zvez ZA-RE deluje tudi podsistem osebnega klica (pozivniki oziroma pagerji). Ta omogoča pošiljanje pisnih sporočil imetnikom sprejemnikov osebnega klica. Na območju Severnoprimorske regije sporočila pošilja ReCO Nova Gorica.

8 UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

Zaščitni ukrepi ter naloge ZRP ob potresu obsegajo vse tiste ukrepe in dejavnosti, ki so potrebni za odpravljanje posledic nesreče, da se zagotovijo osnovni pogoji za življenje ter zagotovijo pogoji za trajno obnovo prizadetega območja.

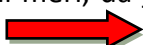
8.1 Zaščitni ukrepi

8.1.1 Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Po potresu je pomembno, da se čim prej ugotovi, koliko je poškodovanih zgradb, ki jih je z enostavnimi ukrepi možno hitro sanirati ali utrditi, koliko zgradb je porušениh ali tako močno poškodovanih, da jih ni mogoče popraviti, ter koliko prebivalcem je potrebno zagotoviti začasno prebivališče. Ugotoviti je potrebno tudi število poškodovanih javnih objektov (šola, vrtec, dom upokojencev, občina, pošta), objektov pomembnih za zaščito in reševanje (zdravstveni dom, gasilski dom) in objektov infrastrukture (ceste, vodovod-vodohrani, kanalizacija, plin, elektrika-trafo postaje, mostovi) ter naravne in kulturne dediščine (cerkve, spomeniki).

Ugotavljanje poškodovanosti in uporabnosti objektov zahteva usklajeno delovanje večjega števila strokovno usposobljenih ekip, ki jih sestavljajo gradbeni inženirji in tehniki ali arhitekti ter lokalni vodniki, ki poznajo razmere na terenu. Po potresu je potrebno preprečiti nadaljnja rušenja, do katerih lahko pride, zaradi naknadnih potresnih sunkov ali kritičnega stanja dela ali celotne zgradbe.

Prva ocena poškodovanosti in uporabnosti objektov naj bi bila izdelana že v nekaj dneh po potresu, odvisno od obsega posledic. Njen namen je, zagotoviti kar najhitrejšo oceno potrebne pomoči ter opozoriti prebivalce na nevarnosti, ki jih predstavljajo poškodovane zgradbe. Zgradbe se na podlagi pregleda, ki ga opravijo omenjene strokovne ekipe (objekte tudi označi komisija z barvami glede na uporabnost), razvrstijo na:

- uporabne,
- začasno neuporabne, ki jih je potres poškodoval v tolikšni meri, da bi jih utegnil močnejši naknadni potresni sunek porušiti,
- neuporabne, ki jih je potres bodisi porušil bodisi poškodoval v tolikšni meri, da jih ni več mogoče sanirati. Vstop vanje je treba prepovedati oziroma onemogočiti.

Pri izdelavi ocene imajo prednost zgradbe, katerih delovanje je pomembno za zaščito, reševanje in pomoč. To so predvsem zdravstveni dom, šola, vrtca, gasilski dom, pošta. Poseben pristop zahtevajo tudi t.i. inženirski objekti, kot so premostitveni objekti na komunikacijah, infrastrukturni objekti, nekateri industrijski objekti, bencinske črpalke, in drugo.

Med urbanistične, gradbene in druge tehnične ukrepe sodijo:

- določitev in ureditev lokacij za postavitve zasilnih prebivališč,
- določitev in ureditev lokacij odlagališč za začasno odlaganje ruševin in drugih materialov,
- zagotovitev površin za pokop večjega števila umrlih ljudi in poginulih živali
- določitev odlagališč posebnih odpadkov,
- določitev in ureditev lokacij oziroma objektov za zbiranje in začasno skladiščenje nevarnih snovi iz gospodinjstev, industrijske in drugih dejavnosti,
- vzpostavitev komunikacij in določitev obhodnih poti.

P-23: Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-33: Seznam članov komisije za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah

8.1.2 Evakuacija

Evakuacija obsega organizirano preselitev prebivalcev iz ogroženega na varnejša območja. Izvaja se za vse prebivalce ali le za določene najbolj ogrožene skupine (starejši, bolni, otroci ipd.). Evakuacija se izvaja le, če z drugimi ukrepi ni mogoče zagotoviti varnosti ljudi in materialnih dobrin.

Evakuacijo iz ogroženega območja odredi župan Občine Brda. Poveljnik CZ Brda (v nujnih primerih tudi vodja intervencije), odredi začasen umik ogroženih prebivalcev - evakuacijo iz ogroženega območja.

Izvaja jo štab CZ občine Brda s pomočjo PGD Dobrovo.

P-20: Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce

8.1.3 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Za sprejem in oskrbo evakuirancev poskrbi občina, ki izvaja evakuacijo na predhodno zagotovljene lokacije za nastanitev evakuiranih občanov, kjer se jim zagotovi najnujnejše pogoje za nastanitev, hrano, obleko in zdravstveno oskrbo. Sprejem in oskrba ogroženih ter prizadetih prebivalcev obsega:

- urejanje sprejemališč za evakuirane prebivalce,
- urejanje začasnih prebivališč (če je le mogoče prebivalce namestimo v zidane objekte oziroma v bivalnike, v nujnih primerih pa v šotore),
- nastanitev prebivalstva (telovadnice, šole in druge nepoškodovane objekte...),
- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami ter
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

Začasno nastanitev odreja poveljnik CZ občine, izvaja jo Štab CZ s pomočjo Prostovoljnega gasilskega društva Dobrovo. Nastanitev se zagotavlja le, če morajo biti ogroženi prebivalci evakuirani več kot 6 ur ponoči in v neprimernih vremenskih prilikah.

Prevoz evakuiranih prebivalcev se organizira z osebnimi avtomobili evakuiranih, gasilskimi vozili in če bi bile potrebe še večje, se v prevoz vključi avtobuse podjetja Avrigo d.d in Mivax d.o.o..

Prehrana za evakuirane prebivalce se zagotavlja s kuhinjskimi zmogljivostmi OŠ Dobrovo ter drugimi prehrabenimi zmogljivostmi gostinskih lokalov v občini Brda.

P-21: Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacij primerne za postavitve zasilnih prebivališč
P-22: Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano

8.1.4 Radiološka, kemijska in biološka zaščita

Zaradi posledic potresa lahko pride do poškodb na napravah in objektih, ki so bistvenega pomena za nastanek kemijske nevarnosti. Zato je treba na celotnem prizadetem območju poostriti nadzor nad nevarnimi snovmi in ravnanjem z njimi. V občini Brda razen Vinske kleti »Goriška Brda« ni drugih obratov, ki bi imeli večje vire nevarnih snovi.

Radiološka, kemijska in biološka zaščita obsega:

- evidentiranje virov tveganja zaradi nevarnih snovi,

- izvidovanje nevarnih snovi v okolju (detekcija, identifikacija, preprostejše analize),
- ugotavljanje in označevanje kontaminiranih območij,
- ugotavljanje prenehanja radiološke in kemične nevarnosti,
- jemanje vzorcev za analize in preiskave,
- usmerjanje, usklajevanje in izvajanje zaščitnega ukrepanja,
- dekontaminacija in ljudi in opreme,
- zbiranje in odstranjevanje nevarnih snovi.

Nadzor izvajajo prebivalci, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki uporabljajo, prevažajo in skladiščijo nevarne snovi, občine (skupaj s gasilskimi enotami širšega pomena) ter pristojni državni organi. Posebej je potrebno izvajati nadzor nad iztekanjem nafte in naftnih derivatov v prometu in gospodinjstvih. Potrebno je organizirati tudi zbiranje ter odstranjevanje raznih kemikalij, ki se nahajajo na območjih, ki jih je prizadel potres.

Za sanacijo skrbi poveljnik CZ občine, v njeno izvedbo pa se vključujejo: JZGRD GE Nova Gorica, PGD Dobrovo, Komunala Nova Gorica, vzdrževalec državnih cest, Petrol.

P-101: Pregled virov nevarnih snovi

8.1.5 Zaščita kulturne dediščine

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje škodljivih vplivov naravnih in drugih nesreč na kulturno dediščino. Izvajajo jih strokovnjaki s področja kulturne dediščine, strokovne službe za varstvo kulturne dediščine, po potrebi pa se vključijo tudi enote, službe ter druge sile za ZRP.

Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Nova Gorica, v katerega pristojnost spada naravna in kulturna dediščina na območju občine Brda, mora v svojem načrtu opredeliti ukrepe in naloge za zaščito in reševanje predmetov in objektov naravne in kulturne dediščine.

P -31: Pregled kulturne dediščine

8.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

8.2.1 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

V okviru prve pomoči se ob potresu intenzitete VI EMS in višje stopnje izvajajo le najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanja zdravja ljudi na prizadetem območju. Namen dajanja prve pomoči je, da poškodovani lahko čim prej in kar najboljšem stanju pride do strokovne medicinske pomoči oziroma zdravljenja.

Naloge, ki jih izvajajo ekipe PGD Dobrovo, CZ Brda in občani z opravljenim tečajem prve pomoči, obsegajo:

- prva pomoč poškodovanim in obolelim,
- pomoč pri triaži,
- pomoč pri dekontaminaciji poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri transportu lažje poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri negi poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri izvajanju higiensko-epidemioloških ukrepov.

Pri izvajanju teh nalog po potrebi sodeluje tudi vojaška zdravstvena služba.

Nujno medicinsko pomoč (NMP) ob potresu izvajajo službe nujne medicinske pomoči, organizirane na primarni (Splošna ambulanta Dobrovo in Kojsko) in sekundarni ravni zdravstvene dejavnosti skladno s smernicami za delovanje sistema nujne medicinske pomoči ob množičnih nesrečah.

Predbolnišnični del ukrepov sistema NMP v množičnih nesrečah obsega štiri temeljne sklope:

- aktivnosti na poti do kraja nesreče,
- prihod na kraj nesreče,
- organizacijo službe NMP na kraju nesreče,
- prevoz pacientov v zdravstvene ustanove.

8.2.2 Identifikacija mrtvih

Enote, ki rešujejo ljudi iz ruševin, naletijo tudi na mrtve. Te rešujejo enako kot žive. Če je le najmanjše upanje, da je poškodovanec živ, se mora takoj začeti z oživljanjem. Smrt mora v takih primerih obvezno ugotoviti in potrditi pooblaščen zdravnik. Če je le mogoče, je treba že na kraju, kjer so mrtvega našli, ugotoviti njegovo identiteto.

V primeru, ko bi ob potresu bilo večjem številu mrtvih, bi poleg rednih služb, ki opravljajo identifikacijo mrtvih aktivirali tudi enoto za identifikacijo oseb pri Inštitutu za sodno medicino pri Medicinski fakulteti.

Gasilci reševalci, enote in službe CZ Brda nudijo strokovnim službam (enota za identifikacijo mrtvih pri Inštitutu za sodno medicino pri Medicinski fakulteti v Ljubljani, Policija), ki to nalogo opravljajo, pomoč predvsem pri zbiranju in prevozu mrtvih na zbirni center za identifikacijo mrtvih, če te ni bilo mogoče ugotoviti že na kraju kjer so mrtvega našli.

Za izvedbo identifikacije mrtvih poveljnik CZ občine zaprosi za pomoč poveljnika CZ za Severnoprimorsko preko ReCO Nova Gorica.

8.2.3 Prva veterinarska pomoč

Naloge prve veterinarske pomoči se izvajajo na podlagi navodil, ki jih izda dežurni inšpektor UVHVVR-ja. Naloge prve (primerne) veterinarske pomoči izvajajo veterinarji oziroma veterinarske organizacije s koncesijo, oziroma zavodi sami v okviru svojih načrtov. Pri izvajanju nalog jim pomagajo prostovoljne gasilske enote lokalnih skupnosti, po odločitvi pristojnega poveljnika CZ občine.

Prva veterinarska pomoč ob potresu obsega:

- zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih na prizadetem območju,
- veterinarsko oceno zdravstvene situacije,
- nujno veterinarsko pomoč poškodovanim in obolelim živalim (nujna veterinarska pomoč je poseg, s katerim se odpravi neposredna nevarnost za življenje živali),
- prisilni zakol poškodovanih živali,
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel ter druge sanacijske ukrepe,
- poostren nadzor nad živili živalskega izvora,
- sodelovanje pri dekontaminaciji živine,
- izvajanje drugih higienskih in protiepidemijskih ukrepov,
- spremljanje epidemiološke situacije.

Poveljnik CZ Brda lahko prosi za pomoč Lovsko družino Sabotin in Lovsko družino Dobrovo, da v svojih revirjih pregledajo divje živali, ugotovijo njihovo stanje, po potrebi izvedejo odstrel obolelih živali in izvedejo ustrezne ukrepe za izboljšanje zdravstvenega stanja prosto živečih živali.

8.2.4 Reševanje iz ruševin

Reševanje iz ruševin mora potekati neprekinjeno, podnevi in ponoči, dokler niso rešeni vsi zasuti. Zato morajo štab CZ občine, ki vodi reševalna dela, primerno organizirati delo reševalnih ekip.

Tehnično reševanje obsega:

- iskanje zasutih ljudi v ruševinah z geofoni in drugimi tehničnimi sredstvi oziroma s psi za iskanje v ruševinah,
- reševanje ljudi in premoženja iz ogroženih in poškodovanih objektov, ruševin ter izpod zemeljskih plazov,
- odstranjevanje ovir na cestah, urejanje zasilnih poti in prehodov ter pomoč pri popravilu komunalne infrastrukture,
- premoščanje vodnih in drugih ovir,
- rušenje in odstranjevanje objektov, ki grozijo s poružitvijo,
- utrjevanje (odranje in podpiranje) poškodovanih objektov,
- zavarovanje prehodov in poti ob poškodovanih objektih,
- sodelovanje pri sanaciji posledic nesreč z nevarnimi snovmi v naravnem okolju,
- sodelovanje pri graditvi sanitarno-higienskih objektov,
- urejanje lokacij za začasno nastanitev ogroženih prebivalcev,
- reševanje na vodi in iz vode.

Naloge tehničnega reševanja opravlja JZGRD GE Nova Gorica, PGD Dobrovo, Enota CZ za tehnično reševanje (po sporazumu o izvajanju nalog ZRP) in pogodbeni podjetja z ustrezno mehanizacijo (Komunala Nova Gorica, Cestno podjetje Gorica). Aktivnosti vodi vodja intervencije, ki ga določi poveljnik CZ občine Brda. Policija in Medobčinska redarska služba izvajata naloge varovanja pomembnih objektov in patruljiranja. Komisija za ocenjevanje škode, ob pomoči poverjenikov CZ, je zadolžena za popis poškodovanih in porušenih objektov.

Ko nastane potreba po reševalcih s psi in dodatnimi geofonisti za odkrivanje preživelih pod ruševinami poveljnik CZ občine za pomoč zaprosi poveljnika CZ Severnoprimske regije. V primeru, da občina ne razpolaga z ustreznimi silami, poveljnik CZ občine, skladno z načelom postopnosti, zaprosi za pomoč v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč sosednje občine Kanal ob Soči, Mestna občina Nova Gorica, Miren – Kostanjevica, Renče – Vogrsko in Šempeter – Vrtojba.

8.2.5 Gašenje in reševanje ob požarih

Gašenje in reševanje ob požarih ter eksplozijah obsega:

- gašenje požarov,
- reševanje ob požarih in eksplozijah,
- preprečevanje nastanka eksplozij plina in drugih eksplozivnih snovi,
- preprečevanje nastanka požarov.

Naloge izvajajo poklicne (JZGRD GE Nova Gorica) in prostovoljne gasilske enote (PGD Dobrovo). Gasilske enote sodelujejo tudi pri izvajanju drugih nalog ZRP, še posebej pri reševanju iz visokih zgradb, reševanju ob prometnih nesrečah, pri izvajanju nalog ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi ter pri oskrbi s pitno in sanitarno vodo.

P-11: Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnika
--

P-14: Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode
--

8.2.6 Iskanje pogrešanih oseb

Štab CZ občine mora kar najhitreje organizirati izvidovanje prizadetega predela in naselja. Do ugotovitve, kje so pod ruševinami ljudje, je mogoče priti na več načinov: s poizvedovanjem pri preživelih prebivalcih porušene in sosednjih stavb ali pri sorodnikih zasutih, s klicanjem in prisluškovanjem, s pregledom posameznih ruševin, z uporabo geofonov ali s posebej za to dresiranimi psi.

Za iskanje pogrešanih oseb ob potresu Rdeči križ Slovenije organizira tudi enotno poizvedovalno službo.

8.2.7 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega:

- nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali,
- nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- zagotavljanje razmer za osebno higieno;
- zagotavljanje delovanja nujne infrastrukture;
- oskrbo z el. energijo;
- zagotavljanje nujnih prometnih povezav;
- zagotavljanje nujnih telekomunikacijskih povezav;
- zagotavljanje nujne živinske krme.

Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe in druge organizacije s področja infrastrukture, naloge pa usmerja poveljnik CZ občine.

Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.

9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

9.1 Osebna in vzajemna zaščita

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic potresa za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega premoženja. Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite je zadolžena občina. Pri tem imajo pomembno vlogo poverjeniki za CZ ter informacijski center, ki ga ustanovi občina in v kateremu se organizira in izvaja dejavnost, ki prispeva k normalizaciji razmer na prizadetem območju. Pomembno vlogo pri izvajanju osebne in vzajemne pomoči imajo tudi pristojne službe za socialno varstvo ter človekoljubne organizacije. V dejavnost se vključujejo tudi humanitarne organizacije in prostovoljci.

V osebno in vzajemno zaščito spadajo zlasti :

- obveščanje prebivalcev o posledicah in razmerah na območju,
- usmerjanje osebne in vzajemne zaščite,
- organiziranje informativnih centrov,
- pomoč posebno ogroženim skupinam prebivalcev,
- spremljanje socialnih razmer,
- omejitev uporabe živil (zlasti sadja in zelenjave),
- omejitev pitne vode,
- priprava na evakuacijo.

Navodila in napotki za izvajanje osebne in vzajemne zaščite so objavljeni na spletni strani URSZR (www.sos112.si).

D-7: Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
--

10 OCENJEVANJE ŠKODE

Ugotavljanje stanja po potresu zajema ocenjevanje poškodovanosti objektov z vidika varnosti in ocenjevanje nastale škode.

Ocenjevanje poškodovanosti in uporabnosti objektov mora biti opravljeno v treh dneh po potresu, ker so ti podatki osnova za večino nadaljnjih ukrepov za vzpostavitev normalnega življenja na prizadetem območju. Škodo ocenjuje komisija za poškodovanost objektov, v primeru večje škode pri delu ji pomaga občinska komisija za ocenjevanje škode iz prizadete občine kot iz regije oz. druge regijske komisije za ocenjevanje škode.

Občina pa pripravi dokumentacijo, ki obsega:

- seznam poškodovanih stanovanjskih in drugih objektov s podatki o lastnikih oziroma uporabnikih,
- obrazce za oceno poškodovanosti objektov,
- razdelitev potresno prizadetega območja po sektorjih,
- orto-foto posnetke naselij s hišnimi številkami.

Občinska komisija za ocenjevanje škode ocenjuje škodo na objektih in infrastrukturi, ko je škoda takega obsega, da potrebuje pomoč, v tem primeru zaprosi za pomoč regijsko komisijo oz. organizira se pomoč iz drugih občin in regij v RS. Ko občinska komisija izdela predhodno oceno škode na objektih in infrastrukturi, poročilo pošlje na Izpostavo URSZR Nova Gorica, da vso dokumentacijo pošlje na URSZR za izdajo Sklepa o ocenjevanju škode v prizadeti občini. Po prejemu omenjenega sklepa za ocenjevanje škode, občinska komisija pristopi ocenjevanju škode ter vnosu podatkov o prizadetih objektih in višini škode v aplikaciji AJDA.

Izpostava URSZR Nova Gorica po vnosu vlog v spletno aplikacijo AJDA skliče regijsko komisijo za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah, ki pregleda ali so vsi obrazci pravilno in natančno izpolnjeni, preverijo ugotovljeno stopnjo poškodovanosti navedene v individualnih vlogah. Člani regijske komisije za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah sprejmejo, zavrnejo ali popravijo posamezne vloge. Po presoji regijska komisija za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah se določijo vloge, ki jih bodo preverili na terenu. Te ogledе opravijo skupaj z občinskimi komisijami za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah.

Občina bo skrbela za evidenco objektov, ki jih je treba oceniti, zagotovila spremstvo domačinov, če bo potrebno, zagotovila strokovno pomoč ocenjevalcem škode in zbirala dokumentacijo o ocenjevanju in pripravila zbirnik ocenjene škode, ki ga bo z drugo dokumentacijo posredovala Izpostavi URSZR Nova Gorica.

P-33: Seznam članov komisije za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah
--

11 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

11.1 Razlaga pojmov

- **Evropska potresna lestvica** (EMS), ima 12 stopenj. Med štirimi potresnimi lestvicami (MCS, MM, MSK, EMS) so razlike kar zadeva učinke nasploh neznatne, JMA pa se precej razlikuje glede učinkov potresa od drugih potresnih lestvic. V Sloveniji je v skladu s Pravilnikom o tehničnih normativih za graditev objektov visoke gradnje na seizmičnih območjih uradno še vedno veljavna MSK potresna lestvica, dejansko pa se v zadnjih letih še najbolj uporablja EMS, ki je pravzaprav izpopolnjena verzija MSK potresne lestvice.

- **Epicenter** (nadžarišče potresa) je območje na površju Zemlje, ki leži navpično nad žariščem potresa (hipocentrom) in je zato tudi najbližje žarišču. V epicentru po navadi nastane najmočnejši in najbolj uničujoč sunek, z oddaljevanjem od epicentra pa intenziteta potresa slabi.

- **Intenziteta** (I_o) je mera za učinke potresa, ki je odvisna od njegove energije, epicentrške razdalje in geoloških razmer. To je najpomembnejši podatek za prebivalce, saj z njo ugotavljamo učinke potresa na ljudi, predmete, zgradbe in naravo. Intenziteto merimo v stopnjah različnih intenzitetnih lestvic, ki so brezdimenzionalne veličine (MCS, MSK, EMS). Je subjektivna opisna mera, ki fizikalno ni definirana, in je po navadi največja v nadžarišču potresa (epicentru), z oddaljevanjem od nadžarišča pa postopoma slabi. Potres z večjo magnitudo po navadi povzroči tudi večjo škodo na površini Zemlje. Vendar pa vlivajo na intenziteto potresa še mnogi drugi dejavniki kot so: oddaljenost od epicentra, globina žarišča, gostota naseljenosti, kvaliteta gradnje in lokalna geološka zgradba.

- **Magnituda** (M) je instrumentalno določena številska mera jakosti potresa ali sproščene energije v žarišču potresa (hipocentru). Za določanje jakosti potresa seizmologi uporabljajo amplitudo nihanja tal, registrirano na določenem tipskem seizmografu v razdalji 100 km od epicentra. Magnituda nima določene zgornje vrednosti, vendar le izjemoma preseže vrednost 9. Največja doslej izmerjena magnituda je dosegla vrednost 9,5 pri potresu v Čilu leta 1960, v slovenski potresni zgodovini pa je največja ocenjena magnituda 6,8 pri potresu na Idrijskem leta 1511.

- **Nevarnost** je (naravna ali druga ustrezna) danost za katerikoli neugoden pojav, ki je povezan z možno nesrečo in lahko povzroči neugodne učinke.

- **Ogroženost** so možne družbene in ekonomske posledice bodočih nesreč.

- **Potres** opredelimo kot seizmično valovanje tal, ki nastane ob nenadni sprostitvi nakopičenih tektonskih napetosti v Zemljini skorji ali zgornjem delu Zemeljskega plašča. Medtem, ko litosferske plošče trkajo med seboj in ob tem spreminjajo obliko, nastajajo ogromni pritiski. Občasno se energija teh pritiskov sprosti in rezultat te sprostitve je nenadni silovit potres.

- **Nesreča** je dogodek ali vrsta dogodkov, povzročenih po nenadzorovanih naravnih ali drugih silah, ki prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva.

- **Načrt zaščite in reševanja** je na podlagi ocene ogroženosti in spoznanj stroke razdelana zamisel zaščite, reševanja in pomoči od določeni naravni ali drugi nesreči.

- **Regija** je geografsko, urbano ali kako drugače povezano območje dveh ali več lokalnih skupnosti, ki z vidika varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami predstavlja celoto.

- **Škoda** obsega ekonomske izgube, ocenjene po nesreči.

11.2 Razlaga okrajšav

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CZ	Civilna zaščita
CZ RS	Civilna zaščita Republike Slovenije
D	dodatki
DPD	Društvo za podvodne dejavnosti
JZGRD	Javni zavod za gasilsko reševalno dejavnost
P	priloga
PD	Planinsko društvo
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
PP	prva pomoč
PU	Policijska uprava
OZRK	Območno združenje Rdečega križa
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKB	Radiološka, kemična in biološka
Ur. List RS	Uradni list Republike Slovenije
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
ZARE	radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZD	Zdravstveni dom
ZIR	Zaščita in reševanje
ZRP	zaščita, reševanje in pomoč

12 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

12.1 Skupne priloge

P-1: Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P-3: Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4: Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-5: Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-6: Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč
P-7: Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR
P-10: Pregled gradbenih organizacij
P-11: Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-13: Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb
P-14: Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode
P-18: Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P-20: Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P-21: Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč
P-22: Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
P-23: Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-24: Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P-25: Pregled človekoljubnih organizacij
P-26: Pregled centrov za socialno delo
P-27: Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P-28: Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-29: Pregled veterinarskih organizacij
P-30: Pregled stacionarnih virov tveganja zaradi nevarnih snovi
P-31: Pregled kulturne dediščine
P-33: Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

12.2 Skupni dodatki

D – 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR
D – 2	Načrt za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in Štaba CZ
D – 4	Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči
D – 5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
D - 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D – 8	Navodilo za obveščanje ob nesreči
D – 13	Vzorec obrazca za povrnitev stroškov občinam ob nesreči

D – 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D – 15	Vzorec delovnega naloga
D - 16	Vzorec zapisnika o poškodovanosti gradbenih objektov in infrastrukture
D – 17	Vzorec prošnje za mednarodno/državno pomoč
D – 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D – 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP
D – 21	Topografska karta
D - 22	Načrt dejavnosti Občine Brda